

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут інженерної та спеціальної підготовки

Кафедра підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері
цивільного захисту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Організація та методика науково-дослідних та дослідно-конструкторських
робіт**

загальна обов'язкова

за освітньо-професійною програмою «Охорона праці»
підготовки магістра
у галузі знань І «Транспорт та послуги»
за спеціальністю І4 «Охорона праці»
мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою ПКСПСЦЗ на
2025-2026 навчальний рік.
Протокол від «30» вересня 2025 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Організація та методика науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт»

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Навчальною дисципліною «Організація та методика науково-дослідних та дослідно конструкторських робіт» (далі – ОМНДКР) охоплюється сукупність тем та положень, які надають можливість скласти повноцінне уявлення про сутність наукових досліджень у складних умовах сьогодення. Засвоєння комплексу знань та умінь з навчальної дисципліни має стати важливою запорукою для успішного виконання магістерських комплексних робіт, а також надати додаткове підґрунтя для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у майбутній професійній діяльності.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Мацак Антон Олександрович, старший викладач підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Алчевських, 52, кабінет № 304. Телефон (робочий) – (057)707-34-46.
E-mail	antonmatsak1984@gmail.com
Наукові інтереси	Дошові, виробничі, господарсько-побутові стічні води. Екологічний моніторинг, технології очищення. Паразитологічні дослідження. Екологічний аудит Організація досліджень, методологія та організація наукових досліджень.
Професійні здібності	Професійні знання, досягнення практичного змісту у сфері наукових інтересів, значний досвід викладацької діяльності. Професійні здібності: - високий рівень підготовки за спеціальністю; - широка наукова ерудиція; - знання методології науки, її останніх досягнень; - основних етапів її розвитку і зв'язків з іншими науками; - широкий політехнічний кругозір; - уміння бачити перспективи розвитку науки і техніки; - використовувати результати прогнозування у навчальному процесі. - високі моральні якості, особистий приклад і авторитет.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	https://scholar.google.com.ua

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру онлайн на платформі Zoom або Google class. У разі необхідності час додаткової консультації здобувача вищої освіти погоджується окремо.

Метою викладання навчальної дисципліни ОМНДКР є підготовка фахівців, які мають володіти компетентностями, потрібними для засвоєння базових знань щодо теоретико-методологічних засад, основних методів, підходів і прикладних розробок у сфері наукової та науково-дослідної діяльності.

Зазначена мета реалізується за рахунок:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з базовими поняттями і категоріями у сфері наукових досліджень, а також з сутністю та особливостями проведення наукових досліджень в обраній професії та сфері зацікавлення;
- формування у здобувачів вищої освіти необхідного рівня знань та умінь з метою самостійного проведення наукових досліджень;
- формування світогляду здобувачів вищої освіти, що базується на усвідомленні безпеки людини як однієї з найвищих соціальних цінностей, а також на усвідомленому відношенні до забезпечення безпеки у всіх аспектах суспільних відносин, у тому числі, і під час виконання професійних обов'язків чипроведення наукових досліджень.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни ОМНДКР є оволодіння системою знань щодо основ наукової та науково-дослідної діяльності; формування вмінь та навичок проведення самостійних досліджень на основі загальнонаукових і спеціальних методів пізнання; опанування загальними методами, підходами та методикою практичного використання отриманих знань якості інженерів з охорони праці.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Загальна обов'язкова	Загальна обов'язкова
Рік підготовки	2025-2026	2025-2026
Семестр	1-й	1-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЕКТС	3	3
- кількість модулів	2	2
- загальна кількість годин	90	90
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	16	6
- практичні заняття (годин)	4	2
- семінарські заняття (годин)	24	
- лабораторні заняття (годин)		
- курсовий проєкт (робота) (годин)		
- інші види занять (годин)		
- самостійна робота (годин)	46	82
- індивідуальні завдання		
- підсумковий контроль	диференційований залік	диференційований залік

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни першочергово базується на знаннях та вміннях, набутих у процесі засвоєння навчальних дисциплін «Теорія прийняття управлінських рішень», «Організація досліджень у професійній діяльності», «Діяльність Міжнародної організації праці» та «Державне управління охороною праці та техногенною безпекою».

4. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Охорона праці» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Отримувати нові знання на основі сучасних наукових досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері цивільного захисту або охорони праці.	ДРН1
Опанувати засадами використання інформаційного та комунікативного ресурсів з метою набуття, систематизації та подання зацікавленим особам результатів дослідницької діяльності.	ДРН2
Застосовувати отримані знання та набуті уміння, що базуються на сучасних наукових досягненнях, для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері соціально-трудових відносин та охорони праці	ДРН3

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД
Здатність отримувати нові знання на рівні новітніх досягнень, необхідність для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері цивільного захисту або охорони праці.	ОКД1
Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.	ОКД2
Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології під час рішення професійних або наукових завдань.	ОКД3

5. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1.1. Наукове пізнання і науково-дослідна діяльність

Тема 1.2. Методологія та методи наукового пізнання.

Тема 1.3. Поняття системи та метод системного аналізу.

Тема 1.4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

МК1

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 2.1. Технологія і методика проведення наукових досліджень.

Тема 2.2. Форми наукових праць і творів.

Тема 2.3. Ефективність наукових досліджень.

Тема 2.4. Підготовка та оформлення магістерської кваліфікаційної роботи.

МК2

Диференційний залік

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма						
	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	поточний контроль
1	2	3	4	5	6	7	8
1- й семестр							
Модуль 1							
Тема 1.1.	9	2	2			5	
Тема 1.2.	11	2	4			5	
Тема 1.3.	9	2	2			5	
Тема 1.4.	11	2	4			5	
МК 1	2						2
Разом за модулем 1	42	8	12			20	2
1-й семестр							
Модуль 2.							
Тема 2.1.	12	2	2			8	
Тема 2.2.	11	2	4			5	
Тема 2.3.	12	2	2			8	
Тема 2.4.	11	2	4			5	
МК 2	2						2
Разом за модулем 2	48	8	12			20	2
Разом	90	16	24			46	4

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна)						
	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	поточний контроль
1	2	3	4	5	6	7	8
1- й семестр							
Модуль 1							
Тема 1.1.	12	2	2			10	
Тема 1.2.	12	2	4			10	
Тема 1.3.	2		2			10	
Тема 1.4.	10		4			10	
Разом за модулем 1	44	4	12			40	
1-й семестр							
Модуль 2.							
Тема 2.1.	12	2				10	
Тема 2.2.	10					10	
Тема 2.3.	10					10	
Тема 2.4.	14					12	
Разом за модулем 2	46	2		2		42	
Разом	90	6		2		82	

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукове пізнання і науково-дослідна діяльність	2
2	Методологія та методи наукового пізнання.	4
3	Поняття системи і метод системного аналізу.	2
4	Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	4
5	Технологія і методика проведення наукових досліджень.	2
6	Форми наукових праць і творів.	4
7	Ефективність наукових досліджень	2
8	Підготовка та оформлення магістерської кваліфікаційної роботи	4
10	Разом	24

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

Індивідуальне завдання є однією з форм роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для повної реалізації ними творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці. Здобувач вищої освіти за бажанням може обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне або практичне дослідження. Результати дослідження оформити звітним у формі **реферату, презентації, добірки відеоматеріалів, створення відео-, фоторяду, реферату, есе, доповіді тощо:**

1. Наукове пізнання і науково-дослідна діяльність
2. Наукові закони
3. Наука як сфера людської діяльності
4. Зміст поняття «наука»
5. Сутність наукового пізнання
6. Суттєві риси наукової діяльності
7. Критерії наукового знання
8. Основні чинники розвитку наукового знання
9. Найбільш важливі принципи наукової діяльності
10. Функції науки та наукової діяльності
11. Класифікація наук
12. Методологія та методи наукових досліджень
13. Сутність методології як складної категорії
14. Основні функції методології
15. Сутність і класифікація методів наукових досліджень
16. Групування методів наукового дослідження
17. Емпіричні методи наукових досліджень
18. Теоретичні методи наукових досліджень
19. Поняття системи і метод системного аналізу
20. Поняття системи
21. Основні ознаки системи
22. Класифікація (групування) систем
23. Закриті та відкриті системи
24. Метод системного аналізу та системний підхід
25. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
26. Властивість та основні ознаки наукової інформації
27. Основні функції наукової інформації
28. Класифікація наукової і науково-технічної інформації
29. Характеристика найбільш вживаних наукових літературних джерел:
30. Основні принципи та функції інформаційного забезпечення наукового дослідження

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни СУОП реалізується в таких формах: **консультації, контрольні заходи, написання рефератів/есе, самостійна робота.**

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: **диференційний залік, індивідуальні завдання, виступи на наукових конференціях, реферати/есе.**

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі відповіді на заняттях, фронтального та індивідуального опитування, проведення модульного контролю (МК). Поточний контроль може проводитися наступними способами:

- усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;
- письмовий контроль (реферат/доповідь/есе) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять, або після завершення вивчення матеріалу теми;
- тестовий/модульний контроль – як правило, проводиться після завершення вивчення матеріалу модуля дисципліни, або окремої теми;
- комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експрес-контролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі **диференційного заліку.**

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- диференційований залік

Розподіл балів					Сума балів за дисципліну
Модуль 1					
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	МК 1	50
до 5	до 5	до 5	до 5	до 30	
Розподіл балів					50
Модуль 2					
T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	МК 2	
до 5	до 5	до 5	до 5	до 30	
Всього:					100

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на **СЕМІНАРСЬКОМУ** занятті (оцінюється від 0 до 5 балів):

- **5 балів** – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;
- **4 бали** – здобувач володіє навчальним матеріалом та може окреслити основні аспекти визначеної теми;
- **3 бали** – здобувач неповно володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми
- **2 бали** – здобувач невпевнено володіє навчальним матеріалом та неповно може окреслити основні аспекти визначеної теми;
- **1 бал** – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може впевнено

окреслити аспекти визначеної теми;

- **0 балів** – здобувач не знає відповіді на поставлені питання, не розкриває основні положення дисципліни.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на **ПРАКТИЧНОМУ занятті** (оцінюється від 0 до 10 балів):

- **10 балів** – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

- **8 балів** – здобувач володіє навчальним матеріалом та може окреслити основні аспекти визначеної теми;

- **6 балів** – здобувач неповно володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми

- **4 бали** – здобувач невпевнено володіє навчальним матеріалом та неповно може окреслити основні аспекти визначеної теми;

- **2 бал** – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може впевнено окреслити аспекти визначеної теми;

- **0 балів** – здобувач не знає відповіді на поставлені питання, не розкриває основні положення дисципліни.

Модульний контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при виконанні **МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ (МК 1 та МК2)** (оцінюється від 0 до 30 балів):

- **30 балів** – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, дотримано всі вимоги до оформлення роботи (якщо потрібно);

- **15-20 балів** – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, або у відповідях наявні незначні помилки чи не повно виконані вимоги оформлення роботи;

- **10-15 балів** – вірні відповіді дано на 50% запропонованих питань і не повно виконані вимоги оформлення роботи;

- **5-10 балів** - вірні відповіді дано менше ніж на 50% запропонованих питань, наявні значні помилки та не виконані вимоги оформлення роботи;

- **0-5 балів** – відповіді на питання роботи відсутні або робота містить грубі помилки на більшість запропонованих питань та не виконані вимоги оформлення роботи.

Індивідуальне завдання

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при виконанні **ІНДИВІДУАЛЬНОГО завдання:**

Індивідуальне завдання виконується згідно доручень викладача за запропонованою тематикою і не може бути оцінено більше ніж **10 балів**.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на **ДИФЕРЕНЦІЙНОМУ ЗАЛІКУ:**

Під час **диференційного заліку**, проводиться сумація всіх балів здобувача, (**семінарські, практичні, індивідуальні заняття та МК**) за час викладання навчальної дисципліни, і формується загальна оцінка.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Обґрунтуйте необхідність проведення наукових досліджень у ВНЗ
2. Визначте актуальність вивчення навчальної дисципліни «МОНД»
3. Ув'яжіть необхідність отримання наукових знань з ефективним виконанням завдань у сфері охорони праці
4. Охарактеризуйте різні підходи до тлумачення поняття «наука»
5. Порівняйте феномени науки та знання
6. Наведіть суттєві риси наукової діяльності
7. Охарактеризуйте розвиток наукових знань
8. Обґрунтуйте необхідність використання методології у НДР
9. Охарактеризуйте категорії науки та наукової діяльності

10. Визначте актуальність, мету і завдання, об'єкт і предмет МДР
11. Проведіть градування методів, що застосовуються у МДР
12. Наведіть суттєві риси системного аналізу
13. Опрацюйте триєдність поняття «організація»
14. Порівняйте терміни «методика» і «метод», «методика» і «технологія» наукової діяльності
15. Згрупуйте основні характеристики НТД
16. Охарактеризуйте методичні вимоги до написання твору
17. Порівняйте види та підвиди наукового стилю
18. Надайте тлумачення сутності експерименту
19. Згрупуйте види експериментальних досліджень
20. Згрупуйте основні види експериментів
21. Опрацюйте план-програму проведення експерименту
22. Проаналізуйте метод математичної статистики при опрацюванні результатів експериментальних досліджень
23. Охарактеризуйте поняття форми наукових праць
24. Згрупуйте основні види наукових праць
25. Розтлумачте підходи до написання рефератів та тез доповідей
26. Наведіть основні вимоги до визначення та оформлення наукової новизни
27. Надайте тлумачення сутності наукометрії
28. Охарактеризуйте проблеми наукометрії
29. Визначте позитивні та проблемні якості одного з індексів цитування
30. Порівняйте наукове відкриття і винахід

Політика викладання навчальної дисципліни

Під час навчальних занять здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись певних дисциплінарних правил:

не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших здобувачів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються занять;

- якщо здобувачу вищої освіти необхідно вийти з аудиторії, то він повинен попросити дозволу у викладача, піднявши руку;
- здобувач вищої освіти має право ставити питання викладачу, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення;
- здобувач вищої освіти має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань;
- тактовною поведінкою створювати сприятливу дієву атмосферу;
- бути уважним, стриманим, зрівноваженим. При бажанні відповісти на поставлене питання слід підняти руку та дочекатися дозволу викладача. Не перебивати викладача, відповідь здобувача вищої освіти, не заважати підказками;
- забороняється користуватися мобільним зв'язком.

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільні оцінки за заняття або мають пропуски занять (не більше 2-х занять) відповідають на додаткові питання по пропущених або незадовільно оцінених заняттях. Незадовільно оцінені і пропущені заняття (більше 2-х занять) відпрацьовуються здобувачами вищої освіти в часи консультацій викладача і якщо заняття не відпрацьовані здобувачі до складання екзамену не допускаються. Після ліквідації заборгованостей, які мають, здобувачі мають право на повторне складання екзамену.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти є:

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, пристрої мобільного зв'язку, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. **Древаль Ю.Д.** Проблематика понятійно-категоріального апарату у сфері охорони праці. *Збірник наукових праць Харківського нац. педагогіч. Ун-ту імені Г.С. Сковороди. "Право"*. 2018. Вип. 28. С. 15-20.
2. **Древаль Ю.Д.** Методологія та організація наукових досліджень : Курс лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні / Укладачі Ю.Д. Древаль, В.М. Лобойченко. Харків: НУЦЗУ, 2021. 67 с.
3. **Древаль Ю., Мартиненко В.М.** Питання парадоксальності сучасного державно-управлінського знання. *Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. праць Асоціації докторів наук з державного управління*. 2011. № 1. С. 60-64.
4. **Древаль Ю.Д., Шароватова О.П.** До питання про особливості проведення та оцінювання наукових досліджень у сфері охорони праці. *«Сталий розвиток – стан та перспективи»*. III Міжнар. науковий симпозиум, 26-29 січня 2022 року, Україна, Львів – Славське. Зб. матеріалів. Київ: Яроченко Я.В., 2022. 270 с. С. 240-242.
5. **Древаль Ю.Д., Шароватова О.П., Жигло А.А.** Сутність та особливості проведення наукових досліджень у сфері охорони праці. *Комунальне господарство міст: Науково-технічний збірник. Серія: технічні науки та архітектура*. 2021. Т. 1. Вип. 161. С. 301-306.
6. **Бушуєва Т.В.** Основи наукових психологічних досліджень. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., Київ, 2017. 244 с.
7. **Гуторов О.І.** Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
8. **Каріков С.А.** Філософія і методологія науки: Курс лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2013. 103 с. (бібліотека НУЦЗУ).
9. Магістерська робота: методика підготовки: посібник / Т.О.Долбенко, І.С.Бондар, Ю.І.Горбань, В.А.Русавська; 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Видавництво Ліра, 2017. 140 с.
10. **Мальська М.П., Пандяк І.Г.** Організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 135 с.
11. Методологія та організація наукових досліджень: Методичні рекомендації з організації самостійної роботи студентів та курсантів / Уклад. Ю.Д. Древаль. Харків: НУЦЗУ, 2016. 16 с. (електронна бібліотека НУЦЗУ).
12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / О.Л. Матвєєва, О.М. Тихенко, І.Л. Трофімов. Київ: Нац. авіац. ун-т, 2018. 195с.
13. Освітньо-професійна програма «Охорона праці» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» галузі знань 26 «Цивільна безпека». Харків, 2022. 30 с.
14. Основи наукових досліджень : підручник / Ю.В.Носачова, О.І.Іваненко, Я.В.Радовенчик ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". Київ: Кондор, 2020. 132 с.
15. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г.Г.Стрелкова, М.М.Федосенко, А.І.Замулко, О.С.Іщенко. Електронні текстові дані (1 файл: 500 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. **Древаль Ю., Мартиненко В.** Питання парадоксальності сучасного державно-управлінського знання. *Публічне управління: теорія та практика: зб. наук. праць Асоціації докторів наук з державного управління*. 2011. № 1 (5). С. 60-64.
2. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. І.Зацерковний, І.В.Тішаєв, В. К.Демидов. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2017. 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
3. **Фурман А. В.** Авторська програма дисципліни "Методологія наукових досліджень". *Психологія і суспільство*. 2020. № 4. С. 106-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psis_2020_4_8

Розробник:
старший викладач кафедри ПКСПСЦЗ, к.т.н.

Антон МАЦАК